

prosinec
12/2010

 **masarykova veřejná knihovna
vsetín**

informační centrum vsetín

ZPRAVODAJ

Masarykova veřejná knihovna Vsetín

Dolní náměstí 1356, 755 01 Vsetín

tel.: 571 412 143, mobil: 720 449 454

web: <http://www.mvk.cz>, e-mail: mvk@mvk.cz

Informační centrum

Dolní náměstí 1356, 755 01 Vsetín

tel.: 571 441 441

web: <http://vsetin.mic.cz>, e-mail: ic.vsetin@mvk.cz

Provozní doba

knihovna Dolní náměstí a Informační centrum

pondělí – pátek: 10:00 – 18:00

středa: 8:00 – 18:00

sobota: 9:00 – 12:00 (Informační centrum
+ půjčovna 2. patro)

městské pobočky Luh, Rokytnice, Trávníky

pondělí, středa: 10:00 – 12:00 a 13:00 – 17:00

úterý, pátek: 10:00 – 12:00 a 13:00 – 16:00

čtvrtek, sobota: zavřeno

Úvod

Prosinec je měsíc, který máme všichni spojený s Vánoce, tradičně vnímanými jako nejhezčí svátky roku...

Vzpomínám si, že kdysi dávno v dětství recitovala moje sestra na nějaké recitační soutěži ve škole báseň Jana Čarka Večer samotáře.

Začínala takto:

Ulice přecházím a sám nevím kam jít,
na smutné střevíce se klade sněžný třpyt,
den krátký je a stále dřív je tma -
bojím se Štědrého večera.

Kam jenom odejdu, až nastane ten večer?

A do dětského vnímání vánoční pohody se tím vmísila nejedna otázka a vědomí nejednoznačnosti lidského života...

Vánoce jsou přece krásné, tak proč je prožíváme často se smutkem, proč se jich bojíme, proč odjíždíme o Vánocích na dovolenou pryč, do tepla, proč nechceme být doma?

Vánoce jsou svátky nabitě emocemi, Vánoce jsou svátky, které vzbuzují velká očekávání. Snadno se řekne, čekejme méně, budeme méně zklamáni...

Spíš si myslím, že je dobré se vrátit k jejich duchovnímu obsahu.

Vánoce vnímané jako ztělesnění radostné zvěsti – tady můžeme nalézt tichou radost, a to i v případě, že právě prožíváme období, kdy zrovna netančíme radostí....

Přeji Vám tedy příjemný měsíc prosinec, a i když Vám bude třeba trochu smutno, nenechejte si vzít pravou vánoční radost, která vyrůstá ze tmy a z ticha

(Ale přece jen: Kdyby Vám bylo MOC smutno, tak přijďte k nám do knihovny – 8. prosince v 15.30 vytvořit si vánoční dárek a 9. prosince v 15.30 hodin budeme s figurkami stavět a skládat vánoční příběh – vhodné zejména pro rodiny s dětmi)...

Radostné Vánoce přeje Helena Gajdušková

Přečtěte si, co nás zaujalo

Rankov, Pavol: Stalo se prvního září (nebo někdy jindy) : historický román z let 1938 až 1968

V poslední době se mi dostalo do rukou několik knih, které spojovalo to, že se jejich děj odehrával ve 20. století, a to většinou především ve válečné době. Mohla jsem tak v krátké době nahlédnout na toto období z několika úhlů pohledu - od úžasného „**Světa včerejška**“ rakouského prozaika **Stefana Zweiga**, kde mne zaujala výrazná podoba období před první světovou válkou s obdobím, které právě prožíváme, přes knihu německého publicisty **Joachima Festa „Já ne!“**, jejíž morální apel vyplývající z prožitků války německé rodiny, která se jednoznačně postavila proti nacismu, se nedá neslyšet, až ke knize rakouského lékaře a psychologa **Viktora Emanuela Frankla „...a přesto říci životu ano“**, který věčně až suše popisuje zážitky člověka, který přežil koncentrační tábor, (a v druhé části knihy v podobě divadelní hry podává svou verzi osobního utrpení v lágru tak, aby v ní ukázal rozdílné přístupy jednotlivých filosofů: setkávají se v něm pomyslně Sokrates, Spinoza a Kant), a nakonec to byla kniha slovenského autora **Pavla Rankova „Stalo se prvního září (nebo někdy jindy)“**. Doporučit je mohu všechny, pokud jste je nečetli, stojí za to. Kniha P. Rankova je mi blízká tím, že se odehrává u nás v bývalém Československu, a že příběhy tří kamarádů a krásné Marie jsou sledovány nejen v období války, ale i později v letech šedesátých. Čtyři osudy, čtyři životy, vzájemně propojené, připomínají mojí generaci to, v čem jsme žili a generaci mladší mohou přiblížit tuto dobu čtivě a zajímavě.

doporučuje Helena Gajdušková

Seznam dalších novinek ve fondu knihovny naleznete na:
<http://www.mvk.cz/recenze>

Osobnost měsíce

Bohumír Kupka

architekt

* **18.12.1900** Valašské Meziříčí
+ **19.5.1942** Osvětim - Rájsko (Polsko)

Narodil se jako třetí dítě hrnčíře a pozdějšího správce nemocenské pokladny Josefa Kupky a jeho ženy Aurelie. Studoval Státní odbornou školu pro zpracování dřeva ve Valašském Meziříčí u arch. Emanuela Pelanta a poté odešel na Uměleckoprůmyslovou školu v Praze, kde v letech 1926 až 1929 studoval u Pavla Janáka. Pracoval v různých ateliérech (mj. Pisch). V letech 1929-1941 učil na Odborné škole pro zpracování dřeva ve Valašském Meziříčí. Byl autorem vítězného návrhu na nejmenší byt pro Výstavu soudobé kultury v Brně.

Navrhl řadu interiérů (čítárna školy), vily, školy na Valašsku (Nový Hrozenkov, Valašská Bystřice, Zubří), i obchodní domy ve Valašském Meziříčí. V době, kdy pracoval jako učitel si projektoval a za pouhých deset týdnů nechal postavit vlastní dům. Jedná se o čistý příklad funkcionalistické architektury. Vzorem mu bylo sídliště Nový dům v Brně (1928) a kolonie rodinných domů Baba v Praze (1929–1932), kterou společně s dalšími autory navrhoval jeho učitel Pavel Janák. Rodinný dům, který se nachází ve Valašském Meziříčí-Krásně, je nyní prohlášen za kulturní památku.

Bohumír Kupka je jedním z tvůrců návrhu legionářského památníku na Masarykově ulici ve Valašském Meziříčí. Nápis na pomníku připomínají místa nejdůležitějších vítězných bitev legionářů na jednotlivých válečných frontách první světové války. Je autorem řady článků a přednášek o moderním bydlení a výtvarném umění. Navrhoval také divadelní scény - za scénu pro Čapkovu hru RUR získal 1. cenu České obce sokolské. Byl veřejně aktivní především jako člen Sokola. Za německé okupace se zapojil do odbojového hnutí v rámci Obrany národa. Po zatčení v říjnu 1941 byl odeslán s označením „návrat nežádoucí“ do koncentračního tábora v Osvětimi, kde 19. května 1942 zemřel.

Více informací o Bohumíru Kupkovi získáte v oddělení regionální literatury, 3. patro MVK.

Valašské Vánoce

Na Valašsku se Vánoce slavily podle starých vžitých zvyků. V pondělí před Štědrým dnem býval „sladký trh“. Prodávaly se perníky, klátky, marcipán a mnoho jiných dobrot.

Na Štědrý den lidé chodili na šípky, protože ten, kdo je sbíral, měl být po celý rok zdravý. K Vánocům patřily perníčky a tradiční valašské koláče – frgále. **Vánoční stůl** byl pokryt ubrusem, pod kterým se skrýval dožínkový věnec. Mimo to byly na ubrus kladeny i další předměty, kterým byla připisována blahonosná a ochranná moc jako například hrstky zrní nebo pecen chleba. Pod stolem stál košík s tuřínem, bramborami, hlávkou zelí, makovicemi, zkrátka trochou od všeho, co se ten rok urodilo. **Štědrovečerní večeře** začínala poté, co vyšla první hvězda nebo po klekání. Hospodář ji zahájil společnou modlitbu, při níž se vzpomínalo na zemřelé a nepřítomné členy rodiny a předčítalo se z Bible. Součástí večeře obvykle byla hrachová polévka, kyselice s houbami, krupice s medem nebo kaše z pohanky a trnková omáčka. U stolu neměl zasednout lichý počet osob, jinak by v příštím roce někdo zemřel. Platil zákaz mluvení a hospodyně nesměla od stolu odcházet před ukončením večeře.

O svátku Božího narození se nesměla vykonávat žádná práce kromě krmení dobytka. Nádobí ten den zůstalo neumyto ve škopku. Nechodilo se na návštěvy, děti se nesměly sáňkovat ani klouzat. Odpoledne patřilo koledníkům. Hospodyně je obdarovávala jablky, ořechy a sušenými hruškami. Domy obcházeli také koledníci s pastýřskou hrou.

26. prosince, **na Štěpána**, byl chlapecký svátek. Dodnes se říká: „Na Štěpána - každý sobě za pána!“ a muži se v rámci tradičního „práva na svobodu“ oddávají bujarému veselí v hospodách. Dříve však v tento den končili čeledíní u gazdů službu a nastupovali „svobodu“ – volno, které trvalo až do Nového roku. Na štěpánskou koledu chodily jen malé děti k blízké rodině. Příbuzní se navštěvovali a přáli si vše dobré do Nového roku.

Na Silvestra šli lidé do kostela a večer na návštěvu. Tam počkali, až „sa bude starý rok bít s novým“ a potom se odebrali spát.

S novoročním dnem bylo spjato velké množství rituálů, které měly lidem zajistit zdraví, úspěch a zdar v hospodaření. V novoročním čase roznášeli po domech kominíci kalendáře a přáli šťastný nový rok. Novým rokem začínala obchůzka koledníků, kteří provozovali hru tříkrálovou. Místní chlapci chodili dům od domu a psali nade dveře v ten den svěcenou křídou K+M+B.

Tříkrálovým svátkem začínal masopust a s ním nový cyklus výročních obyčejů.

Vybráno z regionálního fondu MVK

Vánoční půjčovní doba

OD 20. 12. 2010 DO 1. 1. 2011

hlavní budova – Dolní náměstí

pondělí	20. 12.	otevřeno
úterý	21. 12.	otevřeno
středa	22. 12.	otevřeno
čtvrtek	23. 12.	otevřeno
pátek	24. 12.	zavřeno
sobota	25. 12.	zavřeno
neděle	26. 12.	zavřeno
pondělí	27. 12.	otevřeno
úterý	28. 12.	otevřeno
středa	29. 12.	otevřeno
čtvrtek	30. 12.	otevřeno
pátek	31. 12.	otevřeno od 9.00 do 12.00
sobota	01. 01.	zavřeno

dětské knihovny – Luh, Rokytnice, Trávníky

pondělí	20. 12.	otevřeno
úterý	21. 12.	otevřeno
středa	22. 12.	otevřeno
čtvrtek	23. 12.	zavřeno
pátek	24. 12.	zavřeno
sobota	25. 12.	zavřeno
neděle	26. 12.	zavřeno
pondělí	27. 12.	otevřeno
úterý	28. 12.	otevřeno
středa	29. 12.	otevřeno
čtvrtek	30. 12.	zavřeno
pátek	31. 12.	zavřeno
sobota	01. 01.	zavřeno

Nabídka vzdělávacích kurzů a seminářů na prosinec 2010

Projekt „Rovné příležitosti žen a mužů v komunitní knihovně Vsetín“

- **GRAFICKÉ EDITORY PRO TVORBU A ÚPRAVY BITMAPOVÉ GRAFIKY (digitální fotografie atd.) – tvorba grafických produktů (letáky a další PR materiály) – tematický kurz**

Obsah kurzu: Základní pojmy, teoretický úvod; Import digitálních fotografií; Zpracování a úprava fotografií v editoru (barvy, jas, kontrast, rozlišení, přidání textu atd.); Export fotografií na web; Zpracování tiskových produktů

Termín konání: čtvrtek, pátek 2. a 3. 12. v době od 8.00 – 12.30 hod.

Místo konání: Masarykova veřejná knihovna Vsetín

- **PRÁVNÍ MINIMUM – tematický kurz**

Obsah kurzu: základní vhled do problematiky práva v občanském, pracovním či podnikatelském prostředí (základy práva, pracovní právo, živnostenské právo, civilní právo občanské a obchodní právo, civilní proces, rozhodčí řízení, výkon rozhodnutí a exekuce)

Termín konání: pondělí, středa a čtvrtek, 6., 8. a 9.12. v době od 8.00 – 13.00 hod.

Místo konání: Masarykova veřejná knihovna Vsetín

- **PSYCHOSOCIÁLNÍ MOTIVAČNÍ VÝCVIK**

Obsah kurzu: komunikace, sebepoznání, posílení sociálních dovedností podporujících vstup na trh práce

Termín konání: vždy v pátek 3., 10., 17.12. v době od 8.30 – 11.30 hod. (poslední den + 2 vyučovací hodiny)

Místo konání: Rodinné a mateřské centrum Vsetín, Závěše Kalandry 1095, (Rybníky – bývalá Zemědělská škola, dnes Alcedo, vchod blíže žel. trati)

PŘIPRAVUJEME NA LEDEN:

- **Technika administrativy (30 hodin)**
- **Základy obsluhy PC (40 hodin)**

Kontakt:

Mgr. Kateřina Janošková, Masarykova veřejná knihovna Vsetín, tel.: 571 448074, e-mail: kjanoskova@mvk.cz

Projekt je financován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

evropský
sociální
fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Besedy v měsíci prosinci

ZVUKOVÁ KNIHOVNA TRÁVNÍKY VSETÍN

- **úterý 7. prosince, 15:00 hodin, Zvuková knihovna Trávníky**

TEN VÁNOČNÍ ČAS

vánoční klubový program s vystoupením souboru **Malá Jasénka**

K KLUB

- **středa 8. prosince, 15:30 hodin, Komunitní klub**

NA VÁNOCE DLUHÉ NOCE ...

předvánoční čtení, tvoření, hudba

za zvuku vánočních příběhů a melodií si vyrobíme něco krásného na stromeček

- **čtvrtek 9. prosince, 15:30 hodin, Komunitní klub**

VÁNOČNÍ PŘÍBĚH

jak to všechno začalo...

vhodné pro všechny generace, zejména pro rodiny s dětmi

- **od 1. do 15. prosince, Informační centrum**

V Ý P R O D E J K N I H

PŘIPRAVUJEME

- **čtvrtek 13. ledna 2011, 18:00 hodin, společenský sál knihovny**

PROČ MŮŽE NÁBOŽENSTVÍ VYVOLÁVAT NÁSILÍ?

násilí a náboženství získávají na významu především v obdobích, kdy autorita je zpochybněná, protože násilí a náboženství představují způsoby, jak je možné autoritu zpochybnit a nahradit

večerem provází **Mgr. Ing. Štefan Šrobár, CSc.**

**Pracovnice a pracovníci Masarykovy veřejné knihovny Vsetín
Vám přejí příjemné prožití vánočních svátků
a v novém roce hodně zdraví, pohody a krásného čtení.**

